

win!

3 x Bongobon
Sterrenrestaurant

3 x Kudzu-pakket met
ecologische producten

1 x verwenweekend
Meetjesland

15 x drinkfles
met fruitfilter

10 x duoticket
voor het
IJssculpturen-
festival

Jaargang 13 – herfst 2015

**water
wereld**

De Watergroep zet
in op waterzekerheid

**Klaar voor
het klimaat?**

21-jarige
Boyan Slat

**'De plastic soep
opruimen
is haalbaar'**

**Jong
geleerd**

Glaasje vers
getapt water

De Watergroep
WATER. VANDAAG EN MORGEN.

Beste lezer

Met de klimaatopwarming komt een ingrijpende verandering op ons af. Weinigen staan erbij stil, maar stijgende temperaturen hebben ook voor ons drinkwater gevolgen. Bij De Watergroep doen we er alles aan om dit op te vangen. 'Ook onze kleinkinderen moeten toegang hebben tot voldoende en kwaliteitsvol kraantjeswater,' klinkt het terecht op p. 10-11. Als beheerder van onze drinkwatervoorraden denken wij per definitie op lange termijn. We moeten dan ook voldoende ruimte creëren voor investeringen in een duurzame toekomst.

Het blijft fascinerend om elke dag met water bezig te zijn. Het is de bron van alle leven. Geen wonder dat de ontdekking van vloeibaar water op Mars door de NASA wereldnieuws is. Zelfs al gaat het eigenlijk om erg zout water, waarin amper leven kan ontstaan zoals we dat op aarde kennen. Maar terug naar Vlaanderen. Het blijft een uitdaging om het water van onze rivieren zo zuiver mogelijk te houden. Daarom benadert Riopact, het samenwerkingsverband tussen De Watergroep en Aquafin, meer en meer gemeentebesturen om samen afvalwater te verzamelen en te zuiveren. Blader zeker eens naar het artikel 'Operatie schone rivieren' op p. 14!

Veel leesplezier!

Boudewijn Van De Steene
directeur-generaal
De Watergroep

Volg De Watergroep ook op

WEDSTRIJD

Win een Bongobon Sterrenrestaurant

Bezorg ons je lekkerste recept voor een waterdrankje op basis van kraantjeswater (ijsthee, zelfgemaakte limonade, aperitief, ...).

Waterwereld geeft 3 exemplaren weg ter waarde van elk 139,90 euro.

Doe mee!

Neem voor 1 december 2015 deel via

 www.facebook.com/waterwereld.dewatergroep of
waterwereld@dewatergroep.be of
De Watergroep, Redactie Waterwereld,
Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel.

02

3 × Bongobon
Sterrenrestaurant

05

15 × drinkfles
met fruitfilter

08

3 × Kudzu-pakket met
ecologische producten

12

1 × verwenweekend
Meetjesland

16

10 × duoticket
voor het
IJssculpturenfestival

in dit nummer

Kort genoteerd

04 Waterweetjes

Thuis

06 Jong geleerd:
tap je ideale dorstlesser
rechtstreeks van de kraan.

Waterdoop

09 Boyan Slat, de Nederlandse
twintiger die alle plastic uit
de wereldzeeën wil vissen.

Trends

10 Hoe speelt De Watergroep in
op de klimaatverandering?

Vraag van de lezer

11 Hoe bescherm ik mijn
watermeter tegen vorst?

Weekend

12 Vier tips voor een
charmant relaxweekend
in het Meetjesland.

Water werkt

14 Riopact: afvalwaterbeheer
op maat van gemeenten.

Spetterpret

15 Warm of koud?
Van warmwaterbronnen
tot iglo's.

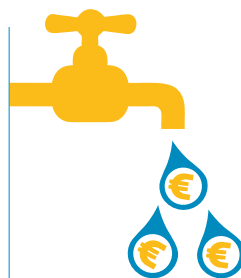
Gezond water op school

Heeft jouw school al drinkwaterfonteinjes? En worden die goed onderhouden? De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) richt zich met haar nieuwe campagne en de brochure 'Gezond water' naar leerlingen, leerkrachten, schoolbesturen en betrokken ouders. Wil je er mee voor zor-

gen dat jouw kinderen of leerlingen op school gezond drinken? Surf dan naar www.vmm.be/gezondwater en download de brochure 'Water van de kraan op school'.

Info

www.vmm.be/gezondwater

Nieuwe drinkwaterfactuur vanaf 2016

Vanaf 1 januari 2016 voert de Vlaamse regering een nieuwe tariefstructuur in voor de drinkwaterfactuur volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. Wie een gemiddeld verbruik heeft, betaalt daarbij aanzienlijk minder dan wie meer verbruikt. De nieuwe tariefstructuur bestaat uit een **vastrecht (vaste vergoeding)** voor drinkwater en voor afvalwater (afvoer en zuivering). Daarnaast wordt je **verbruik** aangerekend tegen een basistarief of tegen een hoger luxetarief bij een hoog verbruik.

Het systeem van de sociale correcties (leefloners, personen met een handicap, inkomensgarantie voor ouderen, integratietegemoetkoming ...) blijft bestaan en wordt verrekend via een korting van 75 % op de volledige waterfactuur. In 2016 ontvangen alle gezinnen een bijsluiter bij hun eerste jaarafrekening met de volledige uitleg.

De Waterbar op Open Bedrijvendag in het waterproductiecentrum Kluizen.

Tweede Waterbar schenkt de glazen vol

Misschien ben je een van de velen die op een evenement al genoten heeft van een glaasje vers getapt water van onze Waterbar? Door het grote succes van de Waterbar zet De Watergroep voortaan twee mobiele bars in die gratis lekker kraantjeswater serveren. Je kan de waterbar aanvragen voor evenementen vanaf 500 deelnemers.

Info

www.dewatergroep.be/waterbar

Plan je verhuizing

Als je dozen aan het inpakken bent, is je watermeter waarschijnlijk niet het eerste waaraan je denkt. Denk daarom al ruim op voorhand aan het doorgeven van je verhuizing aan De Watergroep. Dat kan makkelijk: surf naar www.dewatergroep.be/verhuis en volg de stappen. Het is in je eigen

voordeel om tijdig je gegevens door te geven, want zolang je verhuizing niet doorgegeven is, blijft je watermeter en het verbruik dat eraan gekoppeld is op jouw naam staan.

Info

www.dewatergroep.be/verhuis

Een actie voor

Kom op tegen Kanker

€49.522

Zoveel zamelde De Watergroep in op de tweejaarlijkse familiedag ten voordele van Kom op tegen Kanker in Ninove. De Watergroep organiseerde al voor de negende keer een evenement met optredens, kinderanimatie en een tom-

bola ten voordele van het goede doel. Tijdens deze editie traden De Romeo's, Willy Sommers en Christoff & Lindsay op. De topaffiche leverde een record-opbrengst van 49.522 euro op ten voordele van Kom op tegen Kanker.

WEDSTRIJD

win

15 x
drinkfles
met fruitfilter

Stop een stukje fruit in de filter van je Sagaform-waterfles en geniet van heerlijk kraantjeswater met je favoriete smaak.

Prijs ter waarde van 11 euro, geschonken door Zonhoeve In & Outdoor Lifestyle (www.zonhoeve.be).

Hoe neem je deel?

Surf voor 1 december 2015 naar www.dewatergroep.be/waterwereld en vul het wedstrijdformulier in of stuur een briefkaart naar De Watergroep, Redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel. Vergeet ook niet je naam en adres te vermelden.

Jong geleerd

Goede gewoontes kun je niet vroeg genoeg bijbrengen. Toon je kinderen daarom hoe ze op een verstandige manier met water kunnen omspringen.

Enkele ideeën die je op de goede weg zetten.

1

Drink kraantjeswater

Kraantjeswater is lekker, gezond, goedkoop en milieuvriendelijk. Reden genoeg dus om je kinderen **water uit de kraan** te laten drinken. Maak kraantjeswater extra aantrekkelijk door het in leuke bekens of glazen uit te schenken. Werk af met een rietje en ijsblokjes met fruit (zie recept hiernaast).

Heel wat **scholen** zijn intussen ook al fan van kraantjeswater. Een toffe drinkbus meegeven, gevuld met water van de kraan is gezond voor je kind én bespaart de school heel wat afval. De Watergroep biedt daarom aan scholen leuke karaffen en drinkbussen aan tegen een spotprijs. Ontdek er alles over op www.dewatergroep.be/scholen.

Wist je trouwens dat kraantjeswater op meer dan 60 parameters wordt gecontroleerd? Zo garandeert De Watergroep dat je elke dag gezond water kan drinken, vers getapt.

RECEPT

Hoe maak je fruitijsblokjes?

1. Vul een ijsblok vorm met water.
2. Leg in elk vakje een stuk schoongespoeld en fijngesneden fruit (framboos, kers, blauwe bes, stuk sinaasappel ...).
3. Stop de vorm in de vriezer en laat goed hard worden.

tip

In de plaats van fruit kun je ook kruiden of eetbare bloemen gebruiken. Wil je vermijden dat de bloemen of de kruiden helemaal naar beneden zinken, vul dan de ijsblok vorm voor 1/3 met water en laat invriezen. Voeg dan pas de decoratie toe, vul aan met water en laat hard worden. In de handel zijn ook heel wat ijsblok vormen verkrijgbaar om ijsblokjes te maken in de vorm van harten, sterren, aardbeien, gitaren ...

2

Maak de waarde van water duidelijk

Water is een kostbaar goed. Zonder eten overleven we tot acht weken, maar zonder water houden we het niet langer dan drie tot zes dagen vol. Bovendien is drinkbaar water schaarser dan het lijkt. Want ook al is 70 % van de aardbol bedekt met water, slechts 2,5 % daarvan is zoet water. Het grootste deel daarvan zit ook nog eens vast in gletsjers, ijskappen, moerassen ... Uiteindelijk komt niet meer dan 0,26 % in aanmerking voor menselijke consumptie. Toch blijven we

in het Westen grote hoeveelheden water verbruiken.

Wil je je kinderen een idee geven van de hoeveelheid water die we dagelijks nodig hebben? Laat ze schatten hoeveel liter in jullie gezin elke dag uit de kraan stroomt. Bereken daarna hoeveel alle gezinsleden samen effectief verbruiken (reken per persoon gemiddeld op 23 l voor toilet, 35 l voor douche, 13 l voor de was, 6 l voor de vaatwas, 3 l om te koken, 3 l voor de schoonmaak en 3 l voor de tuin).

3

Ga op zoek naar lekken

Waterlekken komen je al snel duur te staan. Door een lekkende doorspoelbak van het toilet bijvoorbeeld verlies je 25 liter per uur of 219 kubieke meter water per jaar. Niet alleen jammer voor het milieu, maar ook voor je portemonnee.

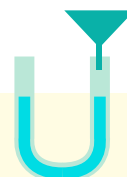
Laat de kinderen de **waterstand noteren** vlak voor een periode waarin je geen water zult verbruiken. Net voor een weekendje weg bijvoorbeeld. Bij het thuiskomen controleren de kinderen dan of de meterstand gelijk is gebleven. Is er een verschil, dan heb je waarschijnlijk een lek in huis. Laat dit zo snel mogelijk herstellen om een hoge waterrekening en mogelijke schade te vermijden.

4

Tips voor kids

- Naar school of de sportclub? Neem overal een gekoelde drinkbus mee, gevuld met kraantjeswater.
- Op restaurant met de kinderen? Vraag dan naar een glaasje kraantjeswater!
- Draai de kraan dicht tijdens het tandenpoetsen.
- Neem een douche in plaats van een bad. Je kan drie keer douchen met het water dat je nodig hebt om één bad te vullen.

Met dank aan 'four rooms design meubelen' voor het gebruik van de locatie.

Doe de waterproef

Vragen je kinderen zich wel eens af waar een watertoren voor dient? Of hoe het komt dat ook in hoge flatgebouwen water uit de kraan stroomt? Je kunt het principe dat aan de basis ligt het best uitleggen aan de hand van volgende proef.

1. Neem een stuk doorzichtige buis met twee open uiteindes.
2. Buig de buis in een U-vorm.
3. Plaats een trechter in een van de open uiteindes.
4. Vul de buis voor de helft met water.

Het water staat in beide benen van de U-vorm even hoog dankzij de wet van de communicerende vaten. Hetzelfde principe geldt bij leidingwater. Het water dat vanuit de watertoren vertrekt, wil even hoog komen als de toren en stroomt daarom opwaarts.

WEDSTRIJD

EEN Kudzu-pakket MET ECOLOGISCHE PRODUCTEN

De ecologische webshop www.kudzu.be geeft 3 pakketten weg ter waarde van elk 199,55 euro. (Zie inhoud op de foto: herbruikbare rietjes, stoffen groentepakjes, bamboe onderleggers, een douchetimer, ecologische handdoeken en veel meer).

Wedstrijdvraag

Hoeveel procent zoet water is er op aarde?

- A. 0,26 %
- B. 3 %
- C. 10 %

Hoe neem je deel?

Surf voor 1 december 2015 naar www.dewatergroep.be/waterwereld en vul het wedstrijdformulier in of stuur een briefkaart met het juiste antwoord op de wedstrijd-vraag naar De Watergroep, Redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel. Vergeet niet je naam en adres te vermelden.

'De *plastic soep* opruimen is haalbaar'

BOYAN SLAT VAN THE OCEAN CLEANUP

Minstens 5,25 biljoen stukjes plastic zwerven er rond in de oceanen. En daar wil Boyan Slat iets aan doen. 'We hebben het probleem samen gecreëerd, we kunnen er ook samen een oplossing voor bedenken,' vindt de 21-jarige Nederlander.

Als tiener ging ik ooit duiken in de Griekse Zee,' vertelt Boyan Slat. 'Al die kwallen hier,' merkte mijn vriend op. Maar het waren geen kwallen, het was plastic dat in zee rond-dreef. Toen ik in de middelbare school een profielwerkstuk moest maken, dacht ik terug aan dat afval. Waarom geen oplossing proberen te vinden voor dat probleem?'

Zelfreinigende zee

'Heel wat mensen hadden zich voordien al over het probleem gebogen. De meesten vertrokken van boten die netten achter zich aanslepen. Die oplossing kost echter massa's geld. En tijd. 79.000 jaar, zo berekende Charles Moore, een expert op het gebied van de *plastic soep*, ooit. Ik wou het anders aanpakken. Waarom achter het plastic aangaan wanneer de spiraalstromen in de oceaan alle vuil naar de netten toe kunnen drijven? Zo ruimen de oceanen zichzelf op.'

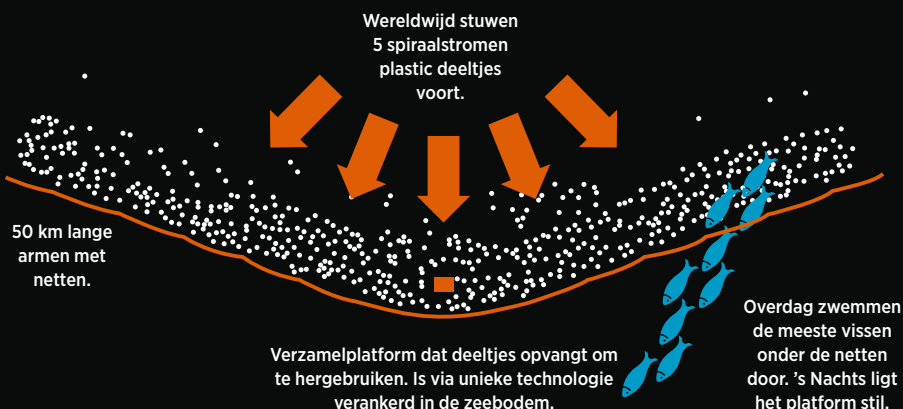
Haalbaarheidsstudie

Boyan Slat ontwierp een platform verankerd aan de zeebodem met 50 kilometer lange armen in V-vorm. Het plastic drijft naar het midden van de V en wordt daar opgepompt. De vissen kunnen onder de netten door. 'Een van mijn toespraken over dit idee werd massaal bekeken op YouTube en zo kwam het project plots in een stroomversnelling terecht. Ik zette mijn studies ruimtevaartkunde stop en richtte The Ocean Cleanup op. In het begin dachten veel mensen dat mijn idee niet realistisch was. Maar intussen hebben we een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren. Daaruit blijkt dat we op tien jaar tijd 42 % van al het afval in de Stille Oceaan kunnen ophalen. Ook financieel is het

project haalbaar, omdat we het plastic kunnen recyclen en verkopen.'

Handige dwell

Momenteel voert The Ocean Cleanup nog onderzoek uit. In 2020 zou het project van start gaan en kan het opruimen van de oceaan beginnen. Een mijlpaal om naar uit te kijken. Maar is het toch niet beter om afval te voorkomen in plaats van het te moeten opruimen? 'Het ene sluit het andere niet uit. En ik maak me sterk dat mensen meer moeite doen als ze zicht hebben op een oplossing. Toegegeven, elk jaar komen er tonnen afval bij. Het is dus enigszins dweilen met de kraan open. Maar nu hebben we tenminste een handige dwell.'

'Ook onze **kleinkinderen** moeten nog voldoende water hebben'

DE WATERGROEP HOUDT DE KLIMAATVERANDERING IN HET OOG

©birdys/photocase.com

Dat het klimaat verandert, staat intussen wel vast. Wat precies de gevolgen daarvan zijn, is een stuk minder zeker. De Watergroep wapent zich in elk geval door plannen uit te werken die zowel de kwaliteit als de kwantiteit van het drinkwater veilig stellen voor de toekomst.

Drinkwater is van levensbelang voor de volksgezondheid,' zegt Gisèle Peleman, afdelingshoofd Waternet bij De Watergroep. 'We moeten er daarom voor zorgen dat ook de generaties na ons over voldoende water zullen beschikken, door onderzoek te voeren naar de gevolgen van de klimaatverandering op de drinkwatervoorziening.'

'In België regent het vaak. Veel mensen denken daarom dat we ons geen zorgen hoeven te maken over de beschikbaarheid van drinkwater,' zegt Tom Diez, afdelingshoofd Waterbronnen en Milieu bij De Watergroep.

'Maar dat klopt niet. De watervraag in Vlaanderen is, onder meer door de hoge bevolkingsdichtheid en de economische activiteiten, bijzonder hoog en wat de gevolgen zullen zijn van de klimaatverandering op de watervoorraden valt moeilijk te voorspellen.' Volgens experts zullen alvast niet alleen de temperaturen stijgen in België, de regenbuien zullen ook intenser worden en de droogteperiodes langer. Factoren om rekening mee te houden bij het opstellen van langetermijnplannen.

Genoeg water garanderen

Hoe zorg je ervoor dat er ook in de toe-

komst voldoende water beschikbaar zal zijn? Dat onderzoekt De Watergroep in een **waterleveringsplan**. Enkele actiepunten van dat plan.

- **Inzetten op verschillende waterbronnen.** We moeten erop toezien dat we niet te afhankelijk worden van één bepaalde bron.
- **Waterbesparende productiemethodes ontwikkelen.** Vlamingen verbruiken gemiddeld 99 liter kraantjeswater per dag per persoon. Als je de watervoetafdruk meetelt – dat slaat op al het water dat nodig is om onze kleding, voeding ... te produceren – dan verbruiken we zelfs 4.800 liter per dag per persoon. Het is dan ook belangrijk de industrie en de landbouw methodes aan te reiken die minder water vragen. Of waterhergebruik binnen bedrijven meer te stimuleren.
- **Ondergronds bergen van water.** We willen vraag en aanbod beter op elkaar afstemmen door in tijden van overvloed, wanneer het veel regent, water te bergen in de on-

dergrond. Wanneer er meer vraag is naar water bij drogere periodes, kunnen we dat ondergrondse water inzetten. Een nieuwe methode waar we momenteel onderzoek naar doen.

- **Rond de tafel zitten met onze buurlanden.** De meeste van onze rivieren ontspringen in het buitenland. Als er daar iets misgaat, dragen wij de gevolgen. Goede afspraken zijn dus noodzakelijk.

'We onderzoeken momenteel hoe we extra regen in grondwaterlagen kunnen opbergen.'

- **Verbruikspieken opvangen.** Tijdens langdurige hittegolven stijgt het verbruik enorm. Ook dan rekenen onze klanten erop dat het water uit de kraan blijft stromen. Bij de bouw van onze pompen, reservoires, leidingen ... houden we rekening met die piekverbruiken.

De kwaliteit vrijwaren

Naast de kwantiteit heeft De Watergroep ook aandacht voor de kwaliteit. 'Je mag nog zoveel water ter beschikking hebben, als het van slechte kwaliteit is, kun je er niets mee aanvangen,' legt Gisèle Peleman uit. De Watergroep stelt daarom ook **waterveiligheidsplannen** op.

Enkele maatregelen van dat plan.

- **Het toelatingsbeleid laten aanpassen.** Bij langdurige droogteperiodes daalt het waterpeil in de rivieren, waardoor de concentratie aan vervuilende stoffen verhoogt. We adviseren om de klimaatverandering mee in rekening te brengen bij het bepalen van de toegelaten hoeveelheid vervuilende stoffen bij lozingen.
- **De grondwaterstromen nog beter in kaart brengen** om te vermijden dat vervuilingen gevolgen hebben voor onze grondwaterwinningen en -voorraden.
- **Aandacht voor flexibele waterbehandeling.** Bij de bouw van nieuwe installaties zien we erop toe dat we behandelingsstappen kunnen toevoegen, mocht dat nodig zijn bij een verslechterde waterkwaliteit.

Samen in de bres

Zullen al die maatregelen voldoende zijn om de effecten van de klimaatopwarming te compenseren? 'Het klimaat is een bijzonder complex proces,' zegt Gisèle Peleman. 'De gevolgen van een verandering vallen moeilijk te voorspellen. We moeten dus vooral onze inspanningen opvoeren om de klimaatopwarming tegen te gaan. En dat is een taak voor ieder van ons.'

stel je vraag

In deze rubriek beantwoorden we één lezersvraag die met water te maken heeft. Ook een watervraag? Stuur die naar karlien.premereur@dewatergroep.be.

Hoe bescherm ik mijn watermeter tegen vorst?

Niet alleen je leidingen, ook je watermeter moet je vorstvrij houden, anders kan het toestel gaan lekken. Zorg er dus voor dat de temperatuur in de ruimte waar je meter staat altijd boven het vriespunt blijft. Als dat niet mogelijk is, kun je isolatie aanbrengen rond de meter. Dit kan via een verwarmingslint.

Bevindt de watermeter zich buiten in een meterput, ga dan als volgt te werk:

1. Plaats 30 cm onder het deksel een tweede isolerende afdekplaat, van polystyreen bijvoorbeeld. Hoe beter de plaat sluit, hoe beter de koude lucht buiten blijft.
2. Leg een plastic folie over het deksel en bedek met een laagje aarde. Gebruik geen rotswol, sjaals of dekens. Als die vochtig worden, bevriezen ze ook. Zorg er ook voor dat medewerkers van De Watergroep je meterput altijd vlot kunnen terugvinden!

Ligt de meterput niet te ver van je woning, dan kun je het best een offerte vragen om je meter naar binnen te verplaatsen. Dat blijft de handigste oplossing. Ook een elektrisch verwarmingslint kan soms soelaas bieden. Opgelet: installeer dat niet wanneer de put regelmatig onder water staat. Raadpleeg altijd een vakman.

Info

www.dewatergroep.be/binneninstallatie

Onthaasten in het Meetjesland

In het vlakke land tussen Gent en Brugge tikt de klok net iets trager. Je kunt er het grootste bos van Oost-Vlaanderen ontdekken, een Gulden Draak zien rijpen, langs de krekens fietsen en krulbol-pro worden.

Ontdek het nieuwe bezoekerscentrum **Kluizen**

In het Meetjesland kun je ook het uitgestrekte waterproductiecentrum Kluizen bezoeken. Vanuit Kluizen levert De Watergroep drinkwater aan een groot deel van Noord-Oost-Vlaanderen, van het Meetjesland tot het Waasland. De Watergroep nam in september het nieuwe bezoekerscentrum De Rietgors in gebruik. Het waterproductiecentrum van Kluizen organiseert regelmatig opendeurdagen. Daarnaast kunnen groepen een rondleiding aanvragen.

Info
www.dewatergroep.be/kluizen

Fietsen door de krekens

Tussen de 12de en de 15de eeuw – toen er nog geen stevige dijken waren – werd het Meetjesland regelmatig overspoeld door de zee. Daarbij ontstonden diepe gleuven die zich vulden met zout water. In de omgeving van Sint-Laureins en Assenede vind je nog heel wat van die krekens, zoals de zoutwatergeulen worden genoemd. Met zijn prachtige vergezichten is deze streek ideaal om te fietsen. De beste gids daarbij is de Fietsnetwerkkarta Meetjesland. Mis tussen knooppunten 49 en 89 het stukje gereconstrueerde Dodendraad niet, een versperring die het Duitse leger in WO I aanbracht tussen het bezette België en het neutrale Nederland.

Info Fietsnetwerkkarta Meetjesland is verkrijgbaar bij Toerisme Meetjesland,
www.toerismemeetjesland.be

Draken drinken

In de 18de eeuw telde Vlaanderen honderden huisbrouwerijen. Het was toen nog veiliger bier te drinken dan water. Brouwerij Van Steenberg uit Ertvelde stamt nog uit die tijd: de brouwerij werd al opgericht in 1784. De brouwerij specialiseert zich vandaag in degustatiebieren als Gulden Draak, Augustijn en Piraat. Op maandag, dinsdag en woensdag kun je de bedrijfsgebouwen bezoeken. Imponerend zijn vooral de enorme brouwketels. Niet te missen, al was het maar voor de proeverij achteraf.

Adres Lindenlaan 25, 9940 Ertvelde.

Info www.vansteenberge.com

Uit de (krul)bol gaan

Het Meetjesland is een van de streken waar de oude Vlaamse volkssport krulbollen nog springlevend is. De kunst bij dit spel bestaat eruit een kaasvormige bol zo dicht mogelijk naar een staak te rollen. De bol is aan één kant afgevlakt, waardoor hij een elliptische baan maakt – vandaar de naam 'krulbol'. Onder meer in de 13de-eeuwse Huysmanhoeve in Eeklo kun je initiaties volgen in deze sport, die sinds 2012 op de lijst van het Cultureel Erfgoed staat.

Info www.plattelandscentrum.be >

aanbod Huysmanhoeve en www.krulbol.be

Even uitblazen in het Drongengoedpark, langs het gloednieuwe Wandelnetwerk Meetjeslandse Bossen. Links: Het landschapspark is ook voor fietsers een trekpleister.

Vossen spotten in een voormalig abdijbos

Het grootste bosgebied in Oost-Vlaanderen is het Landschapspark Drongengoed. Je ontdekt het mooie domein het best aan de hand van de wandelnetwerkkkaart Meetjeslandse Bossen. Stap bijvoorbeeld van de Papinglohoeve (knooppunt 27>28), een voormalige hoeve van de Gentse Sint-Baafsabdij die vandaag is omgebouwd tot hotel-restaurant, naar de Drongengoedhoeve (knooppunt 19>13), de vroegere abdijhoeve van de Norbertijnen uit Drongen. Hou onderweg je ogen open voor vossen, herten of buizerds.

Adres Papinglo, Kleitkalseide 193, 9990 Maldegem.

Info www.restaurant-papinglo.be.

De wandelnetwerkkkaart Meetjeslandse Bossen is verkrijgbaar bij

Toerisme Meetjesland, www.toerismemeetjesland.be

WEDSTRIJD

win

Overnachting in B&B Bready

We mogen een lezer gelukkig maken met een arrangement in Oosteeklo, een deelgemeente van Assenede. De prijs omvat 1 overnachting voor 2 personen in Bready – een gastvrije B&B in een landelijke omgeving. Je wordt verwend met een uitgebreid ontbijt met streekproducten, een driegangenmenu met Togolese toets voor 2 personen, welkomsthapjes en een gratis wandelkaart om de Meetjeslandse krekens en bossen te ontdekken.

Info www.bready.be

Wedstrijdvraag

Wat is de hoofdstad van het Meetjesland?

- A. Assenede
- B. Gent
- C. Eeklo

Doe mee!

Surf voor 1 december 2015 naar www.dewatergroep.be/ waterwereld en vul het wedstrijdformulier in of stuur een postkaart met het juiste antwoord, je naam en adres naar De Watergroep, redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel.

Operatie schone rivieren

DE WATERGROEP WERKT MEE AAN ZUIVERING AFVALWATER

Thierry Guffens,
manager Riopact bij De Watergroep

Zuiver drinkwater uit de kraan laten stromen, dat is de kerntaak van De Watergroep. Maar daar stopt het niet. We zorgen er ook voor dat het gebruikte water weer proper naar de rivieren vloeit. Gemeenten kunnen hun afvalwaterbeheer toevertrouwen aan Riopact, een samenwerking van De Watergroep en Aquafin.

De Watergroep is een integraal waterbedrijf: we leveren niet alleen drinkwater aan de burgers en proceswater aan de bedrijven, we verzamelen en zuiveren ook het afvalwater,' zegt Thierry Guffens, manager Riopact bij De Watergroep. 'Voor die activiteiten werken we samen met het Vlaamse waterzuiveringsbedrijf Aquafin. De gemeenten kunnen een beroep doen op ons om specifieke saneringsactiviteiten van hen over te nemen, zoals de huizen aansluiten op het rioleringsnet of grote infrastructuurwerken uitvoeren. Ze kunnen er echter ook voor kiezen om het volledige beheer van het

afvalwater op hun grondgebied aan ons over te laten.'

Sterke structuur

De eerste saneringsactiviteit uitgevoerd door De Watergroep dateert van 2003. Thierry Guffens: 'We zijn begonnen met het uitvoeren van de rioolaansluitingen voor één gemeente. Een heel lokaal en kleinschalig initiatief dus. In de loop van de jaren kwamen meer en meer gemeenten bij ons aankloppen. De noodzaak

**'Door ons uitgebreide
werkterrein, hebben we
een ruime kijk op de wereld
van afvalwater.'**

aan een goede structuur om die activiteiten in goede banen te leiden, drong zich dan ook op. In 2013 bundelde De Watergroep deze activiteiten binnen Riopact.'

Water als bron van leven

Vandaag is Riopact actief in 63 Vlaamse gemeenten. 'Door ons uitgebreide werkterrein

kunnen we een ruimere visie op afval- en hemelwater ontwikkelen,' zegt Thierry Guffens. 'Ons streefdoel is in elk geval de Europese Kaderrichtlijn Water halen, die de lidstaten verplicht duurzaam met water om te springen. Water is de bron van alle leven, en speelt een belangrijke rol op het vlak van de volksgezondheid. Het is dan ook een kostbaar goed.'

Samen duurzaam

De milieudoelstellingen halen, is voor De Watergroep absolute prioriteit nummer één. Maar dat doel kunnen we niet alleen verwezenlijken. Thierry Guffens: 'Elke partij heeft zijn verantwoordelijkheid. Wij zetten al onze middelen in om het afvalwater zo efficiënt mogelijk te laten zuiveren. De burger van zijn kant moet zich bewust zijn van wat hij door zijn afvoerputje loost. De gemeentes hebben dan weer de taak hun inwoners te sensibiliseren. Pas als iedereen samenwerkt, kunnen we onze rivieren zuiver houden. Dat is niet alleen cruciaal voor ons, maar ook voor de generaties van morgen.'

Warm & koud

Buiten mag de temperatuur dan een flinke duik genomen hebben, binnen is het gezellig warm. Het ideale moment om wat te quizen of een proefje te doen.

Waarom heb je warm water nodig voor thee?

Alles op aarde, en dus ook water, is opgebouwd uit moleculen: de kleinste stukjes materiaal die nog altijd de eigenschappen bezitten van dat materiaal. In warm water bewegen die moleculen meer, waardoor ze sneller de geur- en smaakstoffen van de theeblaadjes losmaken. Dat de moleculen sneller bewegen in warm water, kun je trouwens goed zien aan de hand van volgend proefje.

Wat heb je nodig?

- 2 glazen
- voedingskleurstof

Hoe ga je te werk?

- Vul één glas met koud water en het andere met heet water.
- Doe in beide glazen wat voedingskleurstof of grenadine.
- In het glas met warm water zal de kleurstof zich veel sneller verspreiden omdat de moleculen er meer bewegen.

Hoe ontstaat een warmwaterbron?

Sommige bronnen die in de natuur voorkomen, bestaan uit warm water. Dat water wordt verwarmd door de aarde zelf. In de kern bereikt de aarde een temperatuur van 5.000 à 6.000°C. Hoe dichterbij de kern, hoe warmer de aardkorst. Wanneer water diep in de aardkorst doordringt, wordt het dus opgewarmd door contact met de hete brij in de kern van de aarde.

Wat is de temperatuur in een iglo?

Een iglo maakt gebruik van de isolerende eigenschappen van sneeuw en ijs. De koude blijft buiten, binnen loopt de temperatuur op door de lichaamswarmte en de warmte van een kleine olielamp. In een iglo kan het zelfs tot 40°C warmer zijn dan buiten. Als het buiten -40°C is, draait de temperatuur in een iglo rond het nulpunt. Eskimo's wonen trouwens niet de hele tijd in een iglo. De ijs hutjes zijn veeleer tijdelijke schuilplaatsen voor de jagers.

Wist je dat ...

... warm water sneller befrist dan koud water? Dat komt onder meer omdat een deel van het water verdampt en koude onttrekt aan de rest van het water.

... het woord geiser afkomstig is van Geysir, de beroemdste geiser in IJsland?

... sneeuw niet wit is maar transparant? De kristallen in de vlokken breken het licht in alle kleuren van de regenboog, die samen weer wit vormen.

... er onlangs op de planeet Mars vloeibaar water gevonden is? Het gaat om zout water dat zelfs bij -23°C niet befrist.

Miniquiz

- 1 Weegt koud water:
 - A. minder
 - B. meer
 - C. evenveel als warm water?
- 2 Zou je even goed peper kunnen strooien tegen ijsvorming op de weg?
 - A. Ja, alleen kost peper meer.
 - B. Nee, ijs smelt niet door peper.

1. b. Koude doet alles krimpen, ook water. Een liter koud water bevat daarom meer moleculen dan één liter warm water en weegt dus meer.

2. b. Zout lost op in water. De zoutmoleculen gaan tussen de vaste watermoleculen zitten waardoor het water sneller vloeibaar wordt. Peper daarentegen lost niet op in water en zal dus niet helpen bij sneeuw of ijs op de weg.

Antwoorden

win

10 gratis duotickets

Sneeuw- en ijssculpturen in Brugge

Ice Magic voert je mee in een winters ijsdecor naar de virtuele 3D-wereld van Wanagogo. Je ontmoet er de vrolijke bij Maya in haar ijsbloemenparadijs en ook het dapperste jongetje van de wereld, Wickie De Viking. Ook hun vriendjes zijn van de partij! In Wanagogo Ice Magic komen je favoriete helden tot leven in sneeuw en ijs. Ice Magic Wanagogo, van 20 november 2015 tot 3 januari 2016 van 10 tot 18 uur op het Stationsplein van Brugge.

Info www.ijssculptuur.be

WEDSTRIJD

Doe mee!

Surf voor 1 december 2015 naar www.dewatergroep.be/ waterwereld en vul het wedstrijdformulier in of stuur een tekening met je naam en adres naar De Watergroep, redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel.